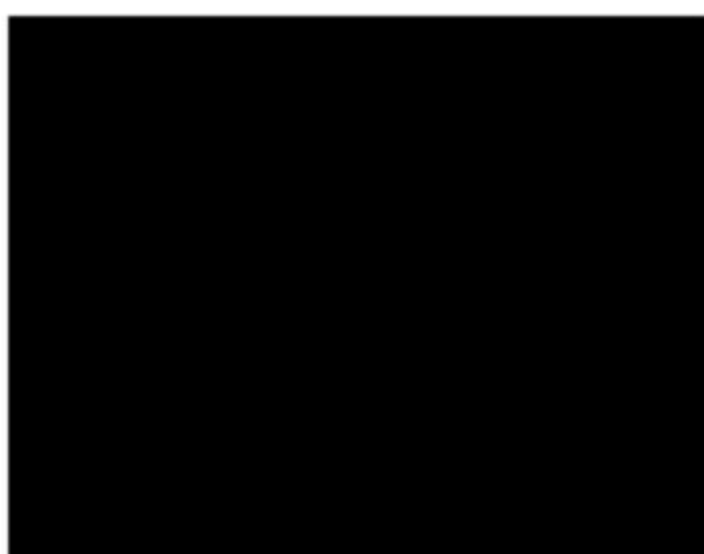

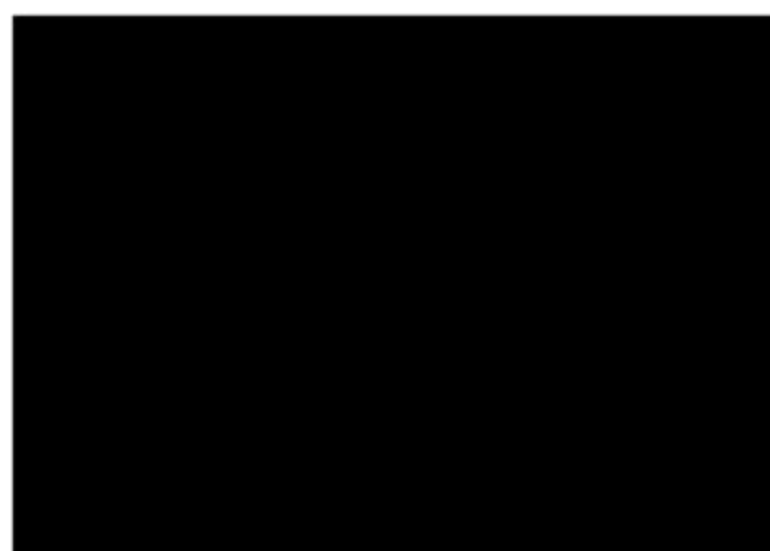
Quicksan Flora- en faunawet Sportpark Koerbelt, Rijssen

Concept

Opdrachtgever:

Opdrachtnemer:

Project nr. 4478

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
		19-5-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Quicksan Flora- en faunawet	2
1.2 Gebiedsbeschrijving	2
1.3 Ruimtelijke ontwikkeling	3
2. WETGEVING EN WERKWIJZE	4
2.1 De flora en faunawet	4
2.2 Werkwijze quickscan	4
3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	5
3.1 Flora	5
3.2 Fauna	5
3.2.1 Vogels	5
3.2.2 Vleermuizen	5
3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	5
3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen	7
3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	7
3.3 EHS Groene kruisbossen en Borkeld.	7
4. DE EFFECTENBEOORDELING	8
4.1 Uitgangspunten	8
4.2 Effecten op beschermde soorten Flora- en faunawet	8
4.2.1 Vogels	8
4.2.2 Vleermuizen	8
4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	8
4.3 Effecten EHS en natura 2000- gebied de Borkeld.	8
5. CONCLUSIE EN ADVIES	10
5.1 Nader onderzoek vleermuizen noodzakelijk	10
5.2 Geen effecten EHS en natura 2000-gebied de Borkeld	10
5.3 Afbakening	10

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

Bijlage 1: de Flora- en faunawet

Foto 2: De hoofdtribune

Foto 3: De staanplaatsen naast de hoofdtribune

Foto 4: Bosstrook achter de staanplaatsen en hoofdtribune

Foto 5: Overige velden omgeven door bos

Foto 6: Veel brede groenelementen tussen de velden op het sportterrein

1.3 Ruimtelijke ontwikkeling

De bestemmingsplanwijziging houdt verband met de bouw van een hoofdtribune met kleedkamers ten behoeve van Excelsior '31 in Rijssen. Het plan wat nu voorligt, bestaat uit het slopen van de huidige tribune en het realiseren van een nieuwe hoofdtribune van 1022 m², het inrichten van staantribunes 1145 m², het realiseren van een media opstelplaats 10 m² en het maken van een nieuwe entreepoort. De gewenste uitbreiding ligt in de directe nabijheid van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aan de zuidzijde van het sportcomplex. Hier ligt een bosgebied dat onderdeel uitmaakt van de EHS.

2. WETGEVING EN WERKWIJZE

2.1 De flora en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst

tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op het bovenstaande uit de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Werkwijze quickscan

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Provinciale gegevens met betrekking tot de EHS en vogels en planten van de Rode Lijst;
- Landelijke en provinciale verspreidingsinformatie met betrekking tot planten, dagvlinders, vissen, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren, met name uit verspreidingsatlassen;
- Een oriënterend veldbezoek door [REDACTED] op 19 mei 2010

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is uitgevoerd op 19 mei 2010. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten ook genoteerd.

3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aanwezige habitats (veel bosranden), kan binnen het plangebied de brede wespenorchis voorkomen (Tabel 1). Strikt beschermde plantensoorten (Tabel 2 en 3) worden vanwege het ontbreken van geschikte biotopen (voedselrijke milieus) niet verwacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Vogels

Tijdens het terreinbezoek op 19 mei 2010 zijn algemene voorkomende bos en struweelvogels als merel, roodborst, winterkoning, koolmees, pimpelmees, houtduif en spreeuw waargenomen. Deze soorten bevonden zich voornamelijk in de houtwallen en singels op het sportterrein. Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. De nestplaatsen van deze soorten zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen gevonden van soorten die jaarrond van hun verblijfplaats gebruik maken, zoals buizerd, havik of sperwer. Door de relatief jonge beplanting op het sportterrein, zijn deze ongeschikt als horstbomen voor deze roofvogels.

In de ruimere omgeving van de locatie kunnen deze soorten wel worden verwacht. Mogelijkerwijs vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van deze soorten.

3.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3) door de Flora- en faunawet. Gezien de aanwezige lijnvormige landschapselementen en aanwezige bebouwing, kunnen de volgende soorten worden verwacht in de omgeving van het plangebied: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en grootoorvleermuis. Sommige van deze soorten zijn boombewonend (in holen, holten en spleten), andere soorten hebben hun verblijfplaatsen

in huizen en schuren (spouwmuren, zolders en onder pannendaken).

De functie van het plangebied kan bestaan uit foerageergebied, vliegroutes en vaste verblijfplaatsen. Vliegroutes kunnen aanwezig zijn langs de landschappelijke elementen als groenstroken en singels die zich in het projectgebied bevinden. In de aanwezige bebouwing (hoofdtribune met kleedkamers) kunnen door de aanwezigheid van spouwmuren vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in de aanwezige beplanting kan worden uitgesloten, aangezien de beplanting nog te jong is om holten te bevatten.

3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Algemene zoogdieren (tabel 1)

Tijdens het veldbezoek zijn algemene zoogdieren als konijn waargenomen. Op basis van de habitattypen kunnen in het plangebied en de nabije omgeving diverse algemene, maar beschermde (tabel 1-soorten) worden verwacht. Hierbij kan gedacht worden aan egel, mol, bosmuis, veldmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis, haas, konijn, wezel, hermelijn en bunzing. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is ook voor deze soorten de zorgplicht van toepassing.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2)

Tijdens het veldbezoek zijn geen steenmarters waargenomen. Ook zijn geen sporen (krabsporen of uitwerpselen) van deze soort vastgesteld. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht gezien het ontbreken van geschikte, schuilplaatsen. Steenmarter komt voor in de directe omgeving van het plangebied. De soort gebruikt het plangebied waarschijnlijk als foerageergebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen ook is zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Deze worden ook niet verwacht gezien het ontbreken van geschikte, schuilplaatsen.

Eekhoorn komt in de omgeving van het plangebied voor (Bode et al, 1999). Ook binnen het plangebied kan de soort voorkomen. Het plangebied fungeert als foerageergebied. Er zijn geen sporen van eekhoorn (vraatsporen of bladnesten) aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld.

Strikt beschermde soorten (tabel 3)

Strikt beschermde soorten zoals das, boom-marter of veldspitsmuis worden gezien het biotoop en het huidige bekende verspreidingsgebied van deze soorten niet verwacht in het projectgebied.

3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Vanwege het ontbreken van open water en sloten, vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor amfibieën en vissen. Mogelijk dat het plangebied onderdeel uit maakt van het landbiotoop van bruine kikker of gewone pad.

Ook reptielen worden op basis van het ontbreken van geschikte habitats niet binnen het plangebied verwacht. Mogelijk komen wel beschermde reptielen voor in de heideterreintjes die aanwezig zijn in het aangrenzende bosgebied de Groene kruisbossen. Er is hier één waarneming bekend van levendbarende hagedis in dit gebied (bron: waarneming.nl).

3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Beschermde dagvlinders en libellen zijn gebonden aan specifieke biotopen als (natte) heide, vennen, schraalgraslanden, hoogvenen en laagvenen. Deze biotopen ontbreken op de projectlocatie. Alleen zeer algemeen voorkomende en niet beschermde soorten dagvlinders en libellen kunnen voorkomen ter plaatse van de locatie.

Beschermde overige ongewervelden (kevers, slakken, mieren) worden wegens het ontbreken van hiervoor geschikte biotopen evenmin verwacht op de locatie.

3.3 EHS Groene kruisbossen en Borkeld.

Aan de zuidzijde van het plangebied ligt een groot bosgebied met enkele kleine heideveldjes. Dit gebied (Groene kruisbossen) is aangewezen als EHS-gebied. Een deel van dit gebied is ingedeeld als park. De Groene kruisbossen grenzen aan het natura 2000-gebied de Borkeld. De Borkeld maakt deel uit van het stuwwallencomplex tussen Rijssen en Lochem. Het ligt ten zuidoosten van de Sallandse Heuvelrug. Het gebied is gevarieerd vanwege de geleidelijke overgangen tussen hoog en laag, droog en nat en tussen diverse bodemtypen. De uitgebreide struwelen van jeneverbes zijn de belangrijkste reden om de Borkeld aan te wijzen als Natura 2000-gebied. De vegetatie bestaat aan de randen van het gebied uit deze jeneverbesstruiken, uit heide en uit bos. In het centrale deel ligt een voormalig hoogveen dat nu vergrast en enigszins verbost is. Ten westen hiervan komt een strook met vergraste natte heide voor, dat overgaat in een groter droog heidegebied. Het leemkui-engebied is deels vergraven en deels onvergraven. Hierdoor bestaat het uit een kleinschalig patroon van heischrale graslanden en natte heide, omgeven door bos.

4. DE EFFECTENBEOORDELING

4.1 Uitgangspunten

Als uitgangspunt bij de effectbeschrijving zijn de werkzaamheden aangehouden zoals beschreven in hoofdstuk 1.3

Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de Zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

De soortgroepen, flora, reptielen, amfibieën en vissen, en dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn niet meegenomen in de effectbeschrijving omdat beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van deze soortgroepen niet worden verwacht ter plaatse van het projectgebied.

4.2 Effecten op beschermde soorten Flora- en faunawet

4.2.1 Vogels

In het projectgebied broeden diverse vogelsoorten waaronder spreeuw, koolmees, pimpelmees, merel en zanglijster. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden als het slopen van panden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli.

4.2.2 Vleermuizen

In het plangebied komen waarschijnlijk meerdere soorten vleermuizen voor. Het merendeel van de vleermuizen zal het plangebied gebruiken als foerageergebied of als vliegroute tussen de verblijfplaats en een foerageergebied. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten te verwachten op vliegroutes en foerageergebied. Wel is het mogelijk dat bij de sloop van gebouwen (tribune en kleedkamers) vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen verwijderd/vernietigd worden. Hier zijn mogelijk negatieve effecten te verwachten

op gebouwbewonende vleermuizen. Het verwijderen/verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats is ontheffingsplichtig.

Om een betere effectenbepaling uit te kunnen voeren en om vast te kunnen stellen of een ontheffing moet worden aangevraagd, is nader onderzoek naar het gebruik van het plangebied door vleermuizen noodzakelijk. Het onderzoek zal zich voornamelijk moeten richten op het vaststellen van vaste verblijfplaatsen in de te slopen hoofdtribune en kleedkamers.

4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Eekhoorn en steenmarter (tabel 2)

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en eekhoorn verwijderd of verstoord. Voor zowel eekhoorn als steenmarter geldt dat het plangebied onderdeel uit kan maken van het foerageergebied. Het projectgebied blijft, ook na inrichting, onderdeel van hun leefgebied. Negatieve effecten op de aanwezige populatie eekhoorns en steenmarters worden niet verwacht, aangezien het leefgebied van deze soorten niet wordt verkleind. Daarnaast zijn beide soorten erg mobiel, passen ze zich gemakkelijk aan en zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig.

4.3 Effecten EHS en natura 2000-gebied de Borkeld.

Er zijn alleen tijdelijk versturende effecten te verwachten op fauna binnen het PEHS-gebied ten zuiden van de locatie. De verstoring zal plaats kunnen vinden door geluid. Echter het projectgebied is in de huidige situatie ook al druk bezocht door mensen, waardoor de toename in geluidsverstoring tijdens de werkzaamheden beperkt zal zijn. Er zal geen sprake zijn van een toename van verlichting; in de huidige situatie staan diverse lichtmasten op

de locatie die zorgen voor een sterke verlichting.

In het EHS-gebied zelf vinden geen ingrepen plaats. Het grondgebruik alsmede de waterhuishoudkundige situatie blijven ongewijzigd.

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied geen significante effecten hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ten zuiden van het projectgebied. Tevens hebben de voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied geen significante effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natura 2000-gebied de Borkeld.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Nader onderzoek vleermuizen noodzakelijk

Op basis van deze quickscan Flora- en faunawet wordt geconcludeerd dat er in het plangebied Koerbelt, Rijssen meerdere strikt beschermde soorten van de Flora- en faunawet verwacht kunnen worden. Door de aard en de omvang van het voornemen, kunnen negatieve effecten op populaties van strikt beschermde soorten niet worden uitgesloten. Bij een negatief effect op (populaties van) tabel 2- en tabel 3-soorten moet een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw, Voedselkwaliteit en Natuur (LNV). Er moet dan echter wel met zekerheid zijn vastgesteld dat de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd daadwerkelijk voorkomen in het plangebied en wat de functie van het plangebied voor deze soorten is. Deze quickscan biedt daartoe nog in ruime mate onvoldoende zekerheid. Er zal daarom nader veldonderzoek moeten worden uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen in de te slopen gebouwen. Op dit moment kan nog geen ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd, er is daarvoor onvoldoende informatie.

5.2 Geen effecten EHS en natura 2000-gebied de Borkeld

Het project heeft geen negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ten zuiden van het projectgebied, en het Natura 2000-gebied de Borkeld.

5.3 Afbakening

De initiatiefnemer, respectievelijk opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eelerwoude aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten uit deze rapportage zonder verwijzingen naar dit rapport. Tevens aanvaardt Eelerwoude geen aansprakelijkheid voor kosten en vertragingen die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora of fauna.

LITERATUURLIJST

P.J. Grant, K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, 2009
ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn. ISBN 978-90-18-02092-7

A.D. Bode, A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve, R. Zollinger De zoogdieren van Overijssel. Waanders
Uitgevers, Zwolle. ISBN: 9040093121

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay., I. Wynhoff en De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoi-
dea). Nederlandse Fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en
European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. ISBN 90-5011-227-7.

J.P. Bekker, A van Diepenbeek, P. Twisk 2010
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 9789050112604

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

Bijlage 1: de Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurreggeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.